

Omuz, kol ve el ameliyatlarında sinir blokları

Bu broşür omuz, kol veya el ameliyatında sinir bloğu almayı düşünenler için hazırlandı. Genel anesteziyi tercih etmeyen ya da altta yatan tıbbi rahatsızlıkları nedeniyle geçireceği ameliyat için sinir bloğu yapılması tavsiye edilen kişileri özellikle ilgilendirir.

Bu broşür ameliyatlarında sinir bloğu kullanılan hastaların da yardımıyla anestezi uzmanları tarafından hazırlandı.

Sinir blokları hakkında

Brakiyal pleksus bloğu

Brakiyal pleksus (kol sinir ağrı) omzunuz ve koltuk altınız arasında uzanan bir sinir topluluğudur. Omuzlarınızdan parmak uçlarınıza kadar tüm kol bölgenizin hareketlerini ve hissetmesini destekleyen tüm sinirler bu ağ kapsamındadır.

Brakiyal pleksus bloğu boyunuzun etrafına, köprücük kemiğinize ya da koltuk altınıza yapılan ve bu sinirler arasında ağrı sinyalleri dahil bilgi akışını 'bloklayan' bir enjeksiyondur. Enjeksiyon sonrası, kolunuz uyuşur, ağırlaşır, hareketsizleşir ve ağrıyı hissetmezsiniz; ancak kolunuz hareket ettirildiğinde hareketi, itmeyi veya çekmeyi hissedebilirsiniz.

Brakiyal pleksus bloğu omuz ve/veya kolu uyuşturmak için uygulanır. Bazı şartlarda genel anestezi yerine kullanılır; bu, özellikle tıbbi rahatsızlıkları nedeniyle genel anestezinin hayati risk oluşturduğu hastalar için avantajlıdır. Sinir bloğuyla ameliyat olmanın başka bir avantajı da halsizlik ve boğaz ağrısı gibi genel anesteziye bağlı gelişen bazı komplikasyonların görülmemesidir (lütfen web sitemizde yer alan *Siz ve anesteziniz* broşürümüze başvurun: www.rcoa.ac.uk/patientinfo).

Brakiyal pleksus enjeksiyonlarınız yapılırken ve/veya ameliyat sırasında sedasyon uygulaması talep edebilirsiniz. Bu işlem, sizin rahatlamanızı veya uykulu hissetmenizi sağlar; ama tam olarak uyutulmazsınız ve etrafınızda olup biteni hissedebilirsiniz.

Brakiyal pleksus bloğu ameliyat sonrası 24 saate kadar ağrı hissini kesebilir, fakat his azalması veya his kaybı bazı bölgelerde 48 saate kadar sürebilir. Bu işlem genel anesteziyle birlikte yapılabilir. Böylece hem ameliyat sonrası ağrılarınız kesilir, hem de ameliyat sırasında baygın olursunuz.

Anestezi uzmanınız mevcut seçenekler ve size en uygun yöntem konusunda sizi bilgilendirecektir. Ama her anestezi uzmanının bu uzmanlık gerektiren sinir blokajı yöntemini kullanamayacağını unutmayın.

Brakiyal pleksus bloğunun faydaları

- Ameliyat sonrası daha iyi ağrı giderimi.
- Halsiz hissetmenize ve kabızlığa neden olabilecek güçlü ağrı kesici ihtiyacını azaltır. Bu ilaçların uzun süreli kullanımında daha az bağımlılık tehlikesi.
- Genel anestezinin risk ve yan etkilerinden uzak olmak. Genel anestezinin en sık görülen yan etkileri halsizlik, boğaz ağrısı ve uyku halidir.
- Daha erken ayağa kalkma, hareket etme ve hastaneden daha erken taburculuk.

Diğer sinir blokları

Ameliyatınız elde veya önkolda ise kolun daha aşağısında, ele daha yakın sinirlere sinir bloğu uygulanabilir. Anestezi uzmanınız sizinle seçenekleri görüşecektir.

RA-UK (bölgesel anestezi uzman topluğu) sinir bloğu kullanılan hastalarla ilgili bir video hazırladı: *Sinir blokları: hastalar için bilgi videosu*

www.ra-uk.org/index.php/patient-info-video

Ameliyat öncesi

Planlı bir ameliyatınız varsa, ameliyatınızdan birkaç hafta veya birkaç gün önce ameliyat öncesi değerlendirme kliniğine çağırılabilirsiniz. Bazen (daha küçük çaplı bir ameliyat için) hemşireniz bazı soruları yanıtlamanız için sizi arayabilir.

Yanınızda getirmeniz gerekenler:

- güncel reçeteniz veya kutularıyla birlikte ilaçlarınız
- kan sulandırıcı ilaçlar kullanıyorsanız, ön değerlendirme ekibinin bilmesi ve ilaçlarınızı ameliyat öncesinde bırakıp bırakmayacağınızı değerlendirmesi önemlidir
- diğer hastanelerde yapılan testler ve uygulanan tedavilerle ilgili her türlü bilgi
- Aileniz ve sizin anesteziyle ilgili yaşadığınız sorunlara dair bilgi
- yakın zamanda yapılan tüm tansiyon ölçümleri.

Klinikte bir anestezi uzmanıyla görüşebilirsiniz. Bunun dışında, anestezi uzmanınızla ameliyat gününüzde görüşeceksiniz.

Anestezi uzmanına sorabileceğiniz

- 1 Enjeksiyon kim tarafından yapılacaktır?
- 2 Ameliyat sırasında ne hissedeceğim?
- 3 Bu tarz anestetikler benim için riskli mi?
- 4 Genel anestezi alırsam riskim artar mı?
- 5 Benim için en iyi seçenek hangisi?
- 6 Blok işe yaramazsa ve acı hissedersen ne olacak? Bu ne sıklıkta gerçekleşir?
- 7 Kolum ne zaman normale döner?
- 8 Bloğun yan etkilerinden endişelenirsem hangi numaraya danışabilirim?

Fitter Better Sooner kaynaklarımız ameliyata daha sağlıklı ve daha iyi hazırlanmanızı sağlayacaktır. Daha fazla bilgi için lütfen sitemizi ziyaret edin

www.rcoa.ac.uk/fitterbettersooner

Kolej web sitemizde daha fazla bilgi broşürü bulabilirsiniz: www.rcoa.ac.uk/patientinfo. Bu broşürleri hastanenizin anestezi bölümünden ve ön muayene kliniğinden de alabilirsiniz.

Ameliyat günü

Hastane size yeme ve içme konusunda açık talimatlar verecektir. Bu talimatlar çok önemlidir. Midenizde yemek ya da sıvı varsa, anestezi sırasında bunlar boğazınıza kaçabilir ve hayatınızı tehlikeye atabilir.

Enjeksiyon sırasında

Sinir bloğu uygulaması için genelde ameliyathanenin yakınındaki bir odaya götürülürsünüz.

Brakiyal pleksus bloğu enjeksiyonu boynunuzun her iki yanından, koltuk altınızdan, ya da köprücük kemiğinizin yakınında uygulanacaktır. Bu işlemde dirsekteki, ön koldaki, bilekteki ya da eldeki diğer sinirler de uyuşabilir.

Enjeksiyondan önce sizi rahatlatmak ve kaygınızı azaltmak için sedasyon verilebilir. Genel anestezi de alacaksanız, bu, enjeksiyondan önce veya sonra verilebilir.

Enjeksiyon bölgesinin etrafındaki deri temizlenir ve derinizi uyuşturmak için lokal anestezi enjeksiyonu yapılabilir; bu ilaç dokulara ulaşırken bir hafif bir yanma hissi olabilir. Anestezi uzmanı sinirleri tespit etmek için ultrason cihazı ya da kolunuzu seğirten küçük bir cihaz kullanacaktır.

Çoğu hasta enjeksiyonu, damara kanül takılmasına kıyasla, daha ağrısız bir işlem olarak görür. Kanül ve genel anestezi hakkında daha fazla bilgi için *Siz ve Anestesiniz* broşürümüze başvurun. Bu broşürü web sitemizde bulabilirsiniz:

www.rcoa.ac.uk/patientinfo/leaflets-video-resources

Önce kolunuzda ısınma ve karıncalanma hissedeceksiniz, ardından ağırlık ve uyuşma hissi olacak. Enjeksiyon genelde 20 ila 40 dakikada etkisini gösterir. Anestezi uzmanı kolunuzun ve omzunuzun farklı noktalarındaki hislerinizi kontrol edecektir. Anestezi uzmanı sinir bloğunun etkilerini yeterli bulana kadar ameliyathaneye alınmayacaksınız. Sinir bloğu beklenen etkiyi göstermezse daha fazla lokal anestezi, ilave ağrı kesici ya da genel anestezi kullanılacaktır.

Ameliyat sırasında

Aksini talep etmediğiniz sürece ameliyatın yapılışını görmenize engel olacak şekilde bir perde çekilecektir.

Ameliyat sırasında cihazınızdan kulaklıkla müzik dinleyebilirsiniz (doktorunuzdan izin isteyin).

Ameliyathane kalabalık bir yerdir; ameliyathanede genelde size yardım etmekle yükümlü beş altı kişi vardır. Anestezi ekibinizin bir üyesi ve bazen ekibin diğer üyeleri ameliyatınız sırasında sizinle konuşabilir ve tedavinize yardımcı olabilir.

Ayrıca iyi eğitilmiş sağlık profesyonelleri Anaesthesia Associates ile tanışabilirsiniz. Onların görevleri ve anestezi ekibi hakkında daha fazla bilgiyi web sitemizde bulabilirsiniz:

www.rcoa.ac.uk/patientinfo/anaesthesia-team

Sedasyon aldığınızda rahat ve uykulu hissedeceksiniz. Plastik yüz maskesi aracılığıyla size oksijen verilebilir. Ameliyathanede bulunduğunuz süreci kısmi olarak hatırlayabilirsiniz.

Sedasyon hakkında daha fazla bilgi edinmek için lütfen web sitemizde bulunan *Sedasyon nedir* broşürünü inceleyin: www.rcoa.ac.uk/patientinfo/sedation

Genel anestezi almanız durumunda ameliyatla ilgili hiçbir şey hatırlamazsınız.

Ameliyatın ardından

Bloğun kolunuzda etkili olduğu sırada kolunuz ağırlaşır; bu nedenle kaslarınız yeniden çalışmaya kadar kolunuzun bir askıyla desteklenmesi gerekir. Günlük hayatta size yardımcı olacak bir refakatçiye ihtiyaç duyabilirsiniz.

Sinir bloğu etkisini yitirdikçe parmaklarınızda karıncalanma ve batma hissedebilirsiniz. Bu tamamen normaldir.

Tedavi sonrası evde bakım

Kolunuzu destek ve koruma için verilen askının içinde tutun. Kolunuzun konumunu tam olarak anlayamayacağınız için kolunuz zarar görebilir. Bu uyuşukluk 48 saat kadar sürebilir.

- Radyatör ve ateş gibi ısı kaynaklarının yanında dikkatli olun. Kolunuz uyuştuğu sırada sıcaklık hissetmeyeceğinizden kendinizi yakabilirsiniz.
- Makine veya ev aletleri kullanmayın. Kolunuzu hissetmediğiniz için yaralanabilirsiniz.
- Bloğun etkisi geçmeden önce hastanede tavsiye edildiği şekilde ağrı kesicilerini kullanın. Ağrı birden bire başlayabileceğinden, bu ilaçları kullanmanız çok önemli.

Ek yardım

Şu durumlarda acil tıbbi yardım almanız gerekir:

- açıklanamayan nefes darlığı
- ilaçlarla geçmeyen aşırı ağrı.

Bloğun iki gün içinde etkisini kaybetmemesi durumunda taburculuk evrakınızdaki (epikriz) numaradan anestezi uzmanınıza ulaşın.

Riskler, komplikasyonlar ve yan etkiler

Modern anestezide ciddi problemler nadir görülse de tehlikeler tamamen ortadan kalkmaz. Modern ilaçlar, ekipman ve eğitim günümüzde anesteziyi daha güvenli bir prosedür haline getirmiştir.

İnsanlar sayıları ve kelimeleri farklı yorumlayabilirler. Bu form sizi bilgilendirmek amacıyla hazırlanmıştır.

Anestezi uzmanları bu bölümde bahsedilen risklerden kaçınmak için çok dikkatli davranırlar. Anestezi uzmanınız bu riskler ve alınacak önlemler hakkında daha fazla bilgi verebilir. Ayrıca web sitemizin hasta bilgilendirme sayfalarından daha fazla bilgi edinebilirsiniz: www.rcoa.ac.uk/patientinfo/risks/risk-leaflets

Kol sinir blokları ile ilgili riskler

- Boyun yan bölgesi enjeksiyonu: kısık ses, düşük göz kapağı, görme duyusunda değişiklikler ve olası nefes darlığı. Bu yan etkiler yaygındır ve blok etkisini kaybederken kaybolur.
- Köprücük kemiği bölgesi enjeksiyonu: bu nadir bir risktir: 1000'de 1'den daha düşük oranda akciğer duvarı hasarı. Bu akciğerde "pnömotoraks" olarak adlandırılan bir çökmeye yol açabilir. Hava "plevral boşluk" olarak adlandırılan göğüs duvarı ile akciğer arasındaki bölgeye gider. Tedavi bu olayın boyutuna göre farklılık gösterir: bu durum hiçbir belirtiye sebep olmayabilir ve sadece akciğer filmiyle fark edilebilir. Büyük olması ve nefes darlığı yaşamanız durumunda bunu kontrol etmenize yardım etmek için göğüs tüpü (plastik yapıda bir tüp) gerekebilir. Anestezi uzmanınızdan size bu konuyu daha detaylı anlatmasını talep edebilirsiniz.
- Tüm enjeksiyon bölgeleri: kan damarı delinmesi yaygındır; anestezi uzmanınız kanamayı durdurmak için baskı uygulayacaktır.
- Kriz geçirme veya hayatı tehdit eden başka bir olay yaşama riskiniz nadirdir. Anestezi uzmanınız bunlara hemen müdahale edecektir. Bu nadir olaylar hakkında daha fazla bilgiyi onlardan alabilirsiniz.

Sinir hasarı

- Brakiyal pleksus bloğundan kaynaklanan ve ölçmesi güç olan uzun dönem sinir hasarı riski vardır. Araştırmalar bu hasarın 700 ila 5000 sinir bloğunda 1 görüldüğünü, yani nadir olduğunu gösteriyor.
- Kolunuzun daha altında blok yaptırırsanız sinir hasarı riski ve buna bağlı hasarlar daha az olacaktır.
- Çok yaygın olarak, 10 hastanın 1'inde koldaki uyuşmanın veya karıncalanmanın uzayabildiği tespit edilmiştir. Bu belirtiler hastaların yüzde 95'inde altı hafta içinde, hastaların yüzde 99'unda bir yıl içinde kaybolmuştur.

- Anestezi tekniğinden bağımsız olarak, ameliyat sonrası sinir hasarı riski vardır. Bu durum ameliyattan, yatış pozisyonunuzdan ya da turnikeden (üst kola uygulanan ve ameliyat sırasında kanamayı önleyen sıkı sargı) kaynaklanabilir. Ameliyat bölgesindeki şişme ve şeker hastalığı gibi bir tıbbi rahatsızlık sinir hasarını artırabilir.

Sinir hasarı ile ilgili daha fazla bilgi için web sitemizdeki *Periferik sinir bloğuyla ilişkili sinir hasarı* broşürümüze başvurabilirsiniz: www.rcoa.ac.uk/patientinfo/risks/risk-leaflets

Bu broşürde yer alan bilgilerin doğru ve güncel olması için çok çalışıyoruz fakat bunu garanti etmiyoruz. Bu genel bilgilerin sorabileceğiniz tüm soruları ve sizin için önemli olabilecek her sorunu kapsamamasını beklemiyoruz. Bu broşürü kılavuz olarak kullanabilirsiniz ancak anestezi hakkındaki tercihlerinizi ve endişelerinizi tıbbi ekibinizle görüşmelisiniz. Bu broşür tek başına tavsiye olarak değerlendirilmemelidir. Ticaret ya da kar amacıyla kullanılamaz. Sorumluluk reddinin tamamı için buraya tıklayın (www.rcoa.ac.uk/patient-information/translations/turkish).

Çevirilerin tamamı Translators Without Borders çevirmenleri tarafından sağlanmaktadır. Çevirileri olabildiğince hatasız hale getirmek amacıyla çevirilerin kalitesi kontrol edilmektedir, fakat bazı bilgilerin hatalı olma ve yanlış yorumlanma riski vardır.

Düşüncelerinizi bizimle paylaşın

Bu broşürü geliştirmek için yapacağınız önerilere açığız.

Önerilerinizi varsa lütfen e-posta adresimize gönderin: patientinformation@rcoa.ac.uk

Royal College of Anaesthetists

Churchill House, 35 Red Lion Square, London WC1R 4SG
020 7092 1500

www.rcoa.ac.uk

İkinci Baskı, Şubat 2020

Bu broşür yayımlanma tarihinden üç yıl sonra incelenecektir.

© 2020 Royal College of Anaesthetists

Bu broşür hasta bilgi materyali üretim amacıyla kopya edilebilir. Lütfen orijinal kaynağı belirtin. Bu broşürün bir kısmını başka bir yayında kullanmak için gerekli referans sağlanmalı ve logolar, marka ve resimler kaldırılmalıdır. Daha fazla bilgi için iletişime geçiniz.